

Jaargang 4 nummer 09

Januari 2026

Parkblad

Voor de bewoners van de
Service Appartementen Oranjewoud

Inhoudsopgave

	<u>Bladzijde</u>
• Van de redactie	3
• Het bestuur van de Bewonersvereniging	4
• Van de directeur bestuurder Ruben Grevers	5
• Interview met Dennis Hielkema	6
• In de buurt: Posthuistheater, Thialf en andere activiteiten	8
• Interview met Jan Herts	11
• Olympische Spelen Grenoble in 1968	13
• Het Park in 2025	16
• Uit het archief van 'de Gong'	18
• Tips 'Brandveilige woning'	20
• De Culturele Commissie	21
• Voor u gelezen	22
• Recept	23
• Oplossing puzzel Parkblad oktober 2025	24
• Nieuwe puzzel	25
• Gedicht	26

Redactie Parkblad

Leden: *Ria de Groot
 *Manuela Rijnders
 *Tsjikke van der Kooi-Osinga

Mailadres: parkbladredactie@gmail.com

*De redactie houdt zich het recht voor om artikelen in te korten of te weigeren.
Het liefst heeft de redactie een bijdrage in een WORD-bestand.
Wilt u er eventueel een foto bij plaatsen dan ontvangen wij deze foto graag apart
van het toegestuurde artikel in JPG- of PGN-bestand (min. 350 kB).
Als u een artikel aanlevert dan sturen wij u, vóór publicatie, het concept zoals het
geplaatst gaat worden.
Door een bewuste keuze te maken tussen het aantal kleuren- en zwart/wit-pagina's
proberen we de kosten te beperken. Daarover zijn goede afspraken gemaakt.*

Mocht u ons (extra) willen steunen, dan kan dat via rekeningnummer NL87 RBRB 8842 323 012
ten name van 'Vereniging voor bewoners serviceapp. Oranjewoud' **onder vermelding van:**
'ten behoeve van het Parkblad'.

Voorblad

Thomas Hiensch

Volgende uitgave

Deze verschijnt in april 2026.

*Wilt u een bijdrage leveren, dan ontvangen wij deze graag **vóór 1 april 2026.***

Van de redactie

Een nieuw jaar,

12 nieuwe hoofdstukken en

365 nieuwe kansen.

Een toefje geluk,

een straaltje plezier,

sprankelende gezondheid,

oneindig veel liefde,

verwondering en vertier,

dat wensen we u voor elke dag van 2026.

De redactie,

Ria, Tsjikke en Manuela

Bewonersvereniging

Beste mede-bewoners,

En zo zitten we al weer even in een nieuw jaar.

Na een jaar met - ook dichtbij - veel veranderingen. Een ervan is dat we veel nieuwe bewoners hebben kunnen begroeten. De dit najaar voor het eerst georganiseerde kennismakingsbijeenkomst is door een behoorlijk deel van hen bezocht en is mede daardoor een geslaagd initiatief gebleken. Dit krijgt vast een vervolg.

En dat geldt, afgaand op de reacties, denk ik ook voor de eerste Burendag op de Vijverlaan, die we als vereniging samen met de Culturele Commissie hebben georganiseerd.

Na de wijzigingen in de bestuursamenstelling van onze vereniging is de nieuwe rolverdeling ondertussen aardig ingesleten. De vacatures die we hier hebben, bestaan jammer genoeg nog wel.

De eerste activiteit van het nieuwe jaar hebben we al weer gehad: het schenken van de „bubbels“ tijdens het Oudejaarsfeest. Zo hebben ook wij iets kunnen bijdragen aan wat hopelijk een traditie gaat worden.

We zijn ondertussen begonnen met de voorbereidingen van de ledenvergadering. Die gaan we op 5 maart houden. Daarin zal ook een statutaire bestuursverkiezing plaatsvinden. Denk maar vast na over uw eigen rol daarin: kiezen of gekozen worden, that's the question. En als we daarbij kunnen helpen: ga eens met een van de bestuursleden praten over hoe het er in het bestuur aan toe gaat.

Een ander onderwerp, dat zeker onze aandacht dit jaar gaat krijgen, is de nieuwe opzet van de zorgservice. Wij zullen de invoering ervan, namens de leden, van onze opmerkingen en suggesties voorzien. We vertrouwen erop dat deze weer - zoals we dat gewend zijn - op een constructieve en prettige manier met Ruben Grevers besproken kunnen worden. Blijf ons dus voeden met uw wensen.

Dat geldt ook voor ons „Wel en Wee“-werk: kent u iemand die wat aandacht van de vereniging verdient, laat het ons weten.

Maar eerst natuurlijk weer een nieuw Parkblad. Veel leesplezier!

Nico Runia

Contactgegevens Bewonersvereniging:

Website: www.bewonersverenigingvijverlaan.nl

Mailadres: secretariaatvjb2@gmail.com

Mobiele nr.: 06 – 52 66 76 57 (voorzitter)

Van Ruben Grevers

Een nieuw jaar in het wit “samen werken aan vitaliteit”.

Het nieuwe jaar begon in een prachtige, witte winter. De sneeuw gaf het park een rustige en bijna verstilde uitstraling en vormde een passend decor voor de start van een jaar waarin vitaliteit centraal staat. Vitaliteit, als fundament om prettig, zelfstandig en met plezier te blijven wonen en leven.

In 2026 richten we ons op vitaliteit in de breedste zin van het woord. Dat betekent aandacht voor lichamelijke én geestelijke gezondheid, maar ook voor flexibiliteit in zorg- en welzijnsabonnementen.

U heeft kunnen lezen dat we begin dit jaar een informatiebijeenkomst organiseren waarin we u verder informeren over de mogelijkheden die we kunnen bieden.

Ook organisatorisch zetten we stappen. In Happyzorg hebben we een samenwerkingspartner gevonden die onze visie op vitaliteit en zorg deelt. Samen willen we bewoners ondersteunen en stimuleren om zo vitaal mogelijk te blijven, met oog voor eigen regie en kwaliteit van leven.

De aftrap hiervan is inmiddels gegeven met het project “Sterk op de been”, een initiatief in samenwerking met sportvereniging Balans en begeleid door een afstudeerder. Spieren zijn essentieel om te kunnen blijven functioneren in het dagelijks leven: opstaan, lopen, balans houden en actief blijven. Regelmatige beweging draagt bovendien niet alleen bij aan een sterker lichaam, maar is ook goed voor de geest. Bewegen geeft energie, vergroot het zelfvertrouwen en bevordert het mentale welzijn.

Daarnaast ligt dit jaar een duidelijke focus op de vitaliteit van het paviljoen.

We willen deze plek nog beter laten aansluiten bij de behoeften van bewoners: een plek die uitnodigt tot ontmoeting, beweging, ontspanning en verbinding. Met die insteek werken we toe naar een vitaal plan voor de toekomst, waarin het paviljoen een centrale rol speelt.

Tot slot willen we benadrukken dat wij openstaan voor vragen en gesprekken.

Of het nu gaat om zorg en welzijn, wonen of andere onderwerpen: wij gaan hier graag persoonlijk over in gesprek.

Neemt u dan vooral contact op met de calamiteitendienst of met mij. Wij geloven dat persoonlijke aandacht beter werkt dan vragen stellen in een collectief.

Met een winterse start en een heldere koers kijken we vol vertrouwen vooruit. Samen bouwen we ook dit jaar verder aan een vitale, betrokken en toekomstbestendig park.

Ruben Grevers,
directeur bestuurder Stichting Service appartementen Oranjewoud

Interview met Dennis Hielkema

door Tsjikke van der Kooi en Manuela Rijnders

We vonden het leuk om ook Dennis, Vastgoedbeheer technische dienst medewerker van Stichting Oranjewoud Wonen, te spreken. We waren benieuwd naar zijn verhaal, zeker nadat we zijn collega's Janneke, Hennie, Coby en Agnieta al hadden gesproken voor eerdere Parkbladen.

Voordat Dennis, als 21 jarige, bij Oranjewoud Wonen kwam werken, werkte hij in de bouw. Toen hij er helaas uit moest bij de bouw, kwam hij via het arbeidsbureau voor een gesprek terecht bij Oranjewoud Wonen en werd aangenomen als technische dienst medewerker. Dat was op 1 mei 2003.

In eerste instantie dacht hij zelf deze functie tijdelijk te doen, omdat het niet helemaal was wat hij zocht. Hij kwam te werken in een team met:

- Anton de Jong (coördinator technische dienst)
- Jan Jacob (technische dienst medewerker)
- Kees (schilder)
- Arnold (timmerman)
- Wietse (ophalen huisvuil en ramen wassen)

De appartementen in het oude gebouw aan de oost en west kant waren niet zo groot. Ze hadden een woonkamergedeelte met hierin een 'slaapnis', een badkamer met bad waarin gedoucht moest worden, en een klein keukentje.

Maaltijden kregen de bewoners van het huis. Dit was een verplichte afname evenals huishoudelijke hulp. Ook was er een zorgteam aanwezig, het afval werd opgehaald, de post werd gebracht en beneden in de hal was de receptie. Dit zat allemaal bij de servicekosten inbegrepen.

Het mooie in het oude gebouw was dat alles in 1 gebouw was en je de bewoners regelmatig tegenkwam.

In al die jaren heeft hij heel wat meegemaakt. Bijvoorbeeld een bewoner die elke dag door de gangen liep en iedereen vroeg of ze met hem wilden schaken.

Ook was er een keer een appartement waar het keukengedeelte onder water was komen te staan. De mevrouw die er woonde had een verzamelwoede, onder andere van papier. De stapels papier waren inmiddels helemaal nat geworden en Dennis wilde het weggooien, maar dat mocht niet en ze werd daarom kwaad op hem.

Een keer werd Dennis op pad gestuurd om een werkbriefje te laten tekenen voor een klusje dat bij deze bewoner gedaan was. Nadat hij had aangebeld en de deur openging stond de bewoonster naakt voor hem. "Sorry", zei hij, "was u aan het douchen?".

"Nee hoor, ik lag onder de zonnebank", zei zij. Na de handtekening ging hij er snel vandoor.

In 2003 waren de behoeftes van de bewoners inmiddels veranderd en werden er, daar waar het kon, van 2 appartementen 1 gemaakt. Hierdoor hadden hij en zijn collega's veel werk. Toen er sprake was van nieuwbouw begon er leegstand te ontstaan. In overleg met het Centrum voor topsporters werd besloten dat sporters ook een appartement konden huren.

Rond 2005 ging de timmerman Arnold weg en hebben Dennis en Jacob zijn werkzaamheden samen opgepakt. Zo ook later het werk van de schilder.

Vanaf 2020 hebben ze veel werk gehad met het verhuizen van de bewoners vanuit het oude gebouw naar hun huidige nieuwe appartement. Ze hielpen met de verhuizing, het plaatsen van douchewanden, aansluiten van zaken etc.

In het begin was het voor veel bewoners natuurlijk even wennen, het wonen in verschillende gebouwen. Ze konden niet makkelijk meer even 'naar beneden' naar het winkeltje, kapper of koffiedrinken. Nu moesten ze echt 'de deur uit'.

Het leukste aan zijn werk vindt Dennis het contact met de bewoners. Soms duurt het verwisselen van een lampje wel een half uur, gewoon omdat de bewoner even behoefte heeft aan een praatje. Het zelf kunnen regelen van zaken en de afwisseling in de werkzaamheden vindt hij fijn. Zo wordt hij een enkele keer wel eens ingezet door de zorg, om bv. een bewoner overeind te helpen als deze gevallen is.

Regelmatig hoort hij dat bewoners blij zijn dat de 'klusjes', die ze zelf niet meer kunnen, door hem gedaan worden.

Ook vinden bewoners het prettig dat de technische hulp zo dichtbij is, het een 'vertrouwd persoon' is, en dat zaken snel geregeld worden. Het is natuurlijk fijn om te horen dat je werk gewaardeerd wordt.

Ook het vastgoedonderhoud is onder de taak van Dennis komen te vallen en daardoor kan hij nu veel meer zaken op dit gebied zelf regelen en hoeft het niet meer via een derde partij te lopen. Daardoor kunnen zaken ook sneller geregeld worden en geeft minder ergernis. Inmiddels is ook zijn zoon Djaizen in dienst van Oranjewoud Wonen en in 1e instantie aangesteld voor onderhoud van de tuin. Soms springt hij wel bij om zijn vader te helpen, zeker in de winterperiode, als er minder te doen is in de tuin.

Kijkend naar de toekomst denkt Dennis dat er meer bewoners zullen komen wonen, die zelf actief zijn en zelf nog veel kunnen doen. Toch verwacht hij dat zijn werk hetzelfde zal blijven en hij werkzaamheden zal blijven doen voor bewoners. En daarnaast is er altijd het onderhoud aan de gebouwen/appartementen.

Op dit moment is hij allround en hoeft hij geen aanvullende cursussen te volgen, maar je weet nooit wat de toekomst nog brengt.

Tot slot denkt hij dat de tuin tot verdere ontwikkeling zal komen en een nog fijnere groene woonomgeving zal zijn om in te wonen.

In de buurt: Het Posthuis theater, schaatsen Thialf en andere activiteiten door Manuela Rijnders

Datum	Activiteit	Tijdstip
Tot & met 31-01-26	Expositie Grietje van Dijk (Bibliotheek Heerenveen). Ze maakt abstracte werken op doek en papier, opgebouwd met acrylverf, inkt, olieverf, oliepastel en houtskool.	Ma./wo./vr. 09.00 – 17.30 uur Di./do. tot 20.00 Za. tot 13.00 uur
Tot & met 08-02-26	Sámal Joensen-Mikines – Always the Sea (museum Belvédère). Eerste solotentoonstelling in Nederland van het werk van de op de Faeröer Eilanden geboren Sámal Joensen-Mikines (1906-1979). De kunstenaar werkte voornamelijk op het eiland Mykines – waarnaar hij werd vernoemd – en liet zich inspireren door zijn directe omgeving: de zee, het ruige heuvellandschap, de kale hellingen en kleine vissersdorpen. Zijn werk houdt het midden tussen impressionistisch en expressionistisch en concentreert zich vooral op licht en ruimte.	Di. t/m zo. 10.00 - 17.00 uur € 17,00
Tot & met 15-02-26	Joyce Zwerver – To Move Mountains (In Afslag BLV, de dependance Museum Belvédère in de Heerenveense School, Minckelersstraat 11, Heerenveen). In de solotentoonstelling To Move Mountains presenteert beeldend kunstenaar Joyce Zwerver haar gelijknamige serie, bestaande uit vijftientig mixed-media collages. In de collagewerken verkent de kunstenaar de grenzen tussen tweedimensionaal en driedimensionaal.	Di. t/m vr. 11.00 – 17.00 uur Za./zo. 13.00 – 17.00 uur gratis
25-01-26	Gerard & Compagnie, Gord en Jesse (Terbandster Tsjerke, Pastorielaan 12, Terband). Een programma over 2 grote artiesten in de folk-/country-/popmuziek t.w. Jesse Winchester & Gordon Lightfoot. Een muziekvoorstelling met bekende en mindere bekende songs van beide artiesten in bewerkingen die kenmerkend zijn voor Gerard & Compagnie, met daarbij mooie verhalen en anekdotes over deze Canades/Amerikaanse singer-songwriters.	15.00 uur € 15,00
25-01-26	“Muziek is een hart dat alles weet”, Marietta Petkova (pianiste) & Lex Bohlmeijer (Posthuis theater). N.a.v. de boekversijning (van Marietta) ontstond een nieuwe concertformule, tevens boekpresentatie. De voorstelling heeft de vorm van een pianorecital. Tussen de stukken door gaat Lex met Marietta in gesprek. Op het programma staat een keuze uit klassiek-romantische pianowerken van Chopin, Schumann, Liszt, Debussy, Bartók, Field, Glinka en Stoyanov.	15.00 uur € 17,50
04-02-26	Lezing Eelke Lok, Senior Café (bibliotheek Heerenveen). Eelke Lok is al 50 jaar journalist in Friesland. Hij werkte 40 jaar bij Omrop Fryslân. Daar deed hij verslag van van alles: sportwedstrijden, skûtsjesilen en ook de politiek. Je hoort dus niet alleen feiten, maar vooral de verhalen erachter. Van dichtbij, met humor en met een duidelijke mening.	10.15 - 11.30 uur gratis
05-02-26	Workshop ‘werken met papier’. Het Offline café (bibliotheek Heerenveen). Elke workshop in het Offline café staat in het teken van rust, inspiratie en eenvoudig creatief plezier. Je leert steeds een kleine nieuwe techniek of manier van maken, maar het blijft laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk. Wat we precies gaan maken, verschilt per keer.	15.00 - 16.30 uur gratis

Datum	Activiteit	Tijdstip
11-02-26 07-03-26 25-03-26 25-04-25	Filosofische wandeling. (Vanaf bibliotheek Heerenveen.) Tijdens de filosofische wandelingen komt iedere keer een ander onderwerp aan bod. Door hierover met anderen te praten, krijg je meer inzicht over jezelf. Je hoeft geen kennis te hebben over filosofie om mee te wandelen. Iedereen is welkom! De wandelingen worden begeleid door medewerkers van het Humanistisch Verbond en de Protestante Gemeente Heerenveen.	Start 10.15 uur gratis
12-02-26	Opvliegers op safari (Posthuis theater). Een swingende vriendinnencomedy. Tussen de safari's en wijnproeverijen door worden oude angsten overwonnen en nieuwe liefdes gevonden. Moniek moet leren loslaten, terwijl Shirley op geheel eigen wijze afrekent met de mannen die haar hebben teleurgesteld. Joke probeert na een alles verwoestende brand haar leven opnieuw op te bouwen en Loes, die tot over haar oren verliefd is op een miljonair van 71, leert dat liefde op latere leeftijd minstens zo ingewikkeld is als een safari bij zonsondergang. Een mix van muziek, humor en herkenning.	20.15 uur € 32,50
14-02-26	Celtic Sparks, On to Gweedore (Posthuis theater). De show laat je de energie van de Ierse muziek en dans ervaren. De kenmerkende geluiden van instrumenten als de uilleann pipes (Ierse doedelzak) en de bodhrán (handtrommel) voeren je het ene moment mee naar het ruige landschap van Ierland, het andere moment waan je je in een bruisende Ierse pub.	20.15 uur € 29,50
14-02-26	Daikin Marathon Cup 12 Rein Zwart Memorial (Thialf). Beloften Vrouwen (60 ronden)/Beloften Mannen (100 ronden)/Junioren C Meisjes/Topdivisie Vrouwen (80 ronden)/Junioren C Jongens/Topdivisie Mannen (125 ronden)	Va. 16.45 uur
22-02-26	Cohen's Collectief Repertoire aan Friese Cohen liederen (Terbandster Tsjerke). Cnossen besloot als zanger/fluitist om iets met de liederen van Cohen te doen en omdat Fries zijn eerste taal is, vroeg hij een aantal bevriende tekstdschrijvers enkele 'Cohen songs' voor hem in het Fries te vertalen.	15.00 uur € 15,00
28-02-26	Indoor Inline skatingcup (zwembad De Steense, Wolvega)	Vanaf 10.00 uur
28-02/ 01-03-26	Daikin NK Allround en Sprint (Thialf) De beste schaatsers nemen het nog één keer tegen elkaar op in de strijd om de World Cup en de bijbehorende beker.	Vr. va. 19.00 uur Za. va. 14.05 uur Zo. va. 13.30 uur
04-03-26	Lezing door duizendpoot Karst Berkenbosch. Senior Café (bibliotheek Heerenveen). Karst neemt je mee naar de geschiedenis van de Friese Waterlinie. Je hoort over de schansen en hoe die vroeger werden ingezet. Maar het blijft niet bij "toen en daar". Je gaat ook mee langs de wegen en paden die in 1673 zijn gebruikt. Welke route koos men? Waar kon je wél doorheen? En waar kwam je juist niet? Ook de natuur speelt een grote rol in dit verhaal. Je hoort over prachtige natuurgebieden waar men doorheen trok.	10.15 – 11.30 uur gratis
05-03-26 19-03-26	Workshop 'ontdek ecoline. Het Offline café (bibliotheek Heerenveen). (Voor toelichting zie 05-02-26)	15.00 – 16.30 uur gratis

Datum	Activiteit	Tijdstip
05/08-03	ISU WK Allround en Sprint (Thialf) De beste allrounders en sprinters reizen na de Olympische Spelen weer af naar Thialf voor het ISU WK Allround & Sprint.	Do. va. 19.00 uur Vr. va. 19.00 uur Za. va. 13.05 uur Zo. va. 13.30 uur
13 en 14-03-26	Vikingrace (Thialf) Internationaal schaatstoernooi voor junioren van 11 t/m 16 jaar.	08.00 – 16.30 uur
18-03-26	Karin Bloemen en band, Renaissance 2.0 (Posthuis theater). In 'Renaissance 2.0' neemt La Bloemen ons mee naar de tijd van voor de computer, naar de jaren 70, het tijdperk van vrijheid, creativiteit en natuurlijk geweldige muziek. Deze voorstelling is ontstaan n.a.v. haar reis in 2024 naar het zuiden van Chili.	20.15 uur € 34,00
22-03-26	Hot & Toasty (Terbandster Tsjerke). Een heerlijk feel good programma vol tijdloze meerstemmige klassiekers!. Het vocale trio staat garant voor een heerlijk feel good programma vol tijdloze meerstemmige klassiekers! Van "The Andrews Sisters" en "Dolly Parton" tot Eva Cassidy en meer; de dames staan garant voor een waanzinnig leuk programma.	15.00 uur € 11,00
29-03-26	De Hollandse 100 (Thialf) Het Hollandse 100 is Stichting Lymph en Co. <i>Kijken is gratis, maar u kunt ook doneren via www.dehollandse100.nl</i>	10.00 - 17.00 uur
01-04-26	Lezing door oud-gevangenisdirecteur Henk Dillerop. Senior Café (bibliotheek Heerenveen). Ben je benieuwd hoe het er écht aan toe gaat binnen de muren van een gevangenis? Henk Dillerop geeft een boeiende lezing over detentie en het dagelijks leven in een gevangenis. Henk werkte ruim veertig jaar in de wereld van zware criminaliteit. Zestien jaar daarvan was hij gevangenisdirecteur. Daarvóór werkte hij zesentwintig jaar als rechercheur bijzondere zaken en als chef van de criminele inlichtingendienst.	10.15 -11.30 uur gratis

- Het volledige programmaboekje van het Posthuis theater (Heerenveen) ligt ter inzage in het Paviljoen of is te vinden op de site: <https://www.posthuistheater.nl>

- De evenementen in Thialf zijn te vinden op de site: <https://thialf.nl/evenementen>

- Museum Belvédère (Heerenveen): https://www.museumbelvedere.nl/nl/nu_te_zien/

- Activiteiten Bibliotheek* (Heerenveen-Oranjewoud): <https://bmf.op-shop.nl/?locations%5B%5D=5>

- Er is ook een mogelijkheid om deel te nemen aan activiteiten via "Stichting Vier het Leven".
Informatie vindt u op de site: <https://4hetleven.nl/activiteiten>

*Iedere woensdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur kunnen 55-plussers in het Senior Café van de Heerenveense bibliotheek terecht voor een kop koffie of thee, een praatje en om een krant of tijdschrift te lezen.

Interview met Jan Herts door Ria de Groot

Jan Herts: 93 jaar geworden door gezond te leven en heel veel te lopen.

Jan was zo vriendelijk mee te werken aan een interview “Bijzondere bewoners”, al vond hij zichzelf niet zo bijzonder.

Hij werd in Zaandam geboren in 1932 en verhuisde naar Groesbeek toen hij twee weken oud was. Zijn vader werkte bij de PTT en werd overgeplaatst na een promotie van directeur.

Het was een katholieke streek, waar zijn moeder zich thuis voelde, echter zijn vader had niet veel op met het geloof. In het dorp was de pastoor de baas, de kerk bepaalde het leven. Als jong kind vond hij het allemaal vanzelfsprekend, later verloor hij geloof en kerk.

Hij groeide op, samen met zijn drie jaar jongere zus, bezocht de lagere school. Zijn vader vond dit maar een armoeschooltje met slecht onderwijs. Hij wilde wel wat beters voor zijn kinderen, en zo ging hij naar een school in Nijmegen met de bus heen en weer.

Intussen was het oorlog geworden, de bus reed steeds onregelmatiger en moeizamer. Er was geen brandstof meer en achterop de bus was een grote kachel geïnstalleerd die regelmatig moest worden bijgevuld, en vaak bleef de bus steken onderweg, halverwege een heuvel. De mensen moesten dan de bus uit, leeg kon hij wel verder.

Zo vaak te laat komen en zo vaak veel te laat thuis, vader besloot de kinderen op een internaat te doen. Jan kwam op ‘Bleierheide’ van de broeders Franciscanen. Dat sommige broeders grensoverschrijdend handtastelijk waren bij de jongetjes van 10-12 jaar, (“ons geheimpje”) dat kon hij thuis niet kwijt. Zijn ouders, met name zijn moeder zou het nooit willen geloven. Natuurlijk waren de meeste broeders gewoon aardig.

Hij herinnert zich nog goed dat op zijn verjaardag op 17 september 1944, hij woonde een mis bij in de kerk, de parachutisten uit de lucht kwamen vallen rond Groesbeek. De mensen gingen doodsbang op de grond liggen, sommigen verborgen zich in de biechthokjes. Groesbeek werd bevrijd, de slag bij Arnhem faalde. De tweede wereldoorlog en alles wat daarna uit die tijd boven water kwam, heeft nog steeds zijn aandacht. Hij leest er graag over.

Ook zijn verdere onderwijs carrière werd gehinderd door de oorlog en de naoorlogse moeizame jaren. Via Mulo en HBS kreeg hij uiteindelijk een administratieve functie bij de universiteit Nijmegen.

Intussen bleek lopen zijn grootste hobby te worden en dat is het nog steeds. 54 keer liep hij de Nijmeegse vierdaagse! Al die jaren liep hij door Nederland, allerlei wandeltochten, soms met wandelvrienden, vaak in zijn eentje.

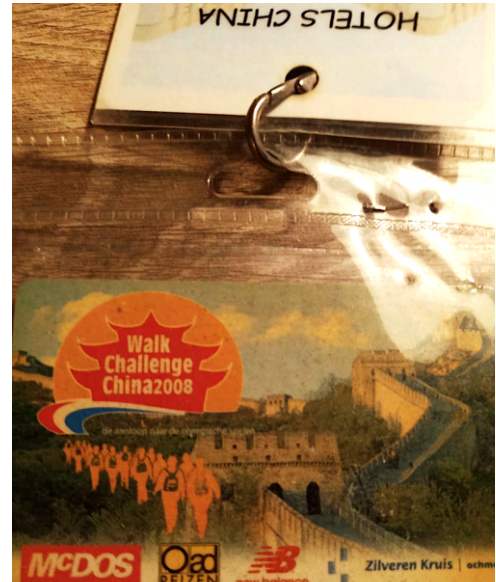
Ook in het buitenland was hij te vinden.

Lange wandeltochten maken deed hij ook graag, bijvoorbeeld de Elfstedentocht, die hij ook lopend aflegde.

Op een gegeven moment kreeg hij een Friese vriendin, verhuisde hij naar Friesland en kwam hij te wonen in de Oranjewoudflat.

Daar vond hij het aardig toeven, en als bewoner mocht hij later kiezen, voor een plekje in de nieuwbouw. Nu woont hij al weer 5 jaar tevreden in zijn bungalow, ruim en mooi gelegen.

Hulp heeft hij nog niet nodig. Eén keer per drie weken komt een oude vriendin, die hij nog kent van de Nijmeegse vierdaagse, wat poetsen maar er gaat meer tijd in koffie drinken steken. Het eten van de Walvis vindt hij heel lekker en zo leeft hij tevreden.

Jammer genoeg is zijn gehoor steeds slechter geworden zodat een gesprek erg moeilijk gaat. Hij heeft dan ook weinig contact met medebewoners en mist de activiteiten, zoals nieuwjaarsreceptie. Een grote handicap.

Lopen doet hij nog steeds, een paar maal per week loopt hij naar zijn vriendin in Mildam, 2 x 4 kilometer. En recent had hij weer een prachtige wandeltocht rond Katlijk, georganiseerd door de wandelclub daar, 10 kilometer.

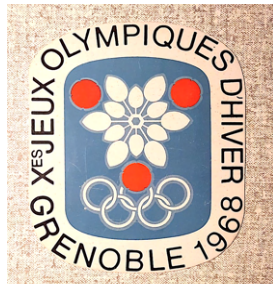
Recent echter, op weg naar Mildam, met het winterweer van afgelopen weken, bleek het spiegelglad en kwam hij ten val. Hij had geluk, mankeerde niks!

Wat is er zo fijn aan lopen? "Je bent heerlijk buiten in de natuur. Door het lopen blijven je spieren soepel en het lijf gezond. En met een slechte dag, als het allemaal niet zo lekker loopt, knap je zo heerlijk op met een heel stuk lopen. Wandelen in je eigen tempo kun je nog heel lang doen, al is het maar een stukje, altijd beter dan in de leunstoel zitten."

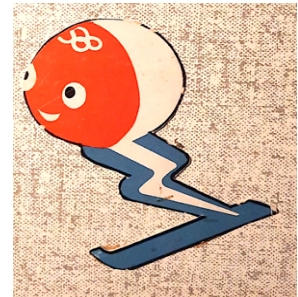
En dus hoopt hij in 2026 nog vele kilometers af te leggen.

Olympische Winterspelen Grenoble in 1968

door Hanneke Kaal-Speur (nr. 94, Lisdodde)

Nu de Olympische Winterspelen in Milaan en Cortina d'Ampezzo naderen is het een uitgelezen moment om eens terug te kijken op de 10^e winterspelen in Grenoble in 1968. Het zal echter geen gedetailleerd wedstrijdverslag worden.

Bij de dameswedstrijden met Stien Kaiser, Ans Schut en Carry Geijssen waren we helaas niet aanwezig. Wij waren daar als Wieringerwaarders ter aanmoediging van Ard Schenk (inmiddels 81 jaar) die destijds ook voetbalde in het eerste elftal van onze woonplaats. Met 2 bussen enthousiaste schaatssupporters uit de kop van Noord-Holland vertrokken wij op 12 februari 1968 naar Grenoble. De tussenstop was in Parijs waar het diezelfde avond al druk werd op de Place du Tertre. Velen van ons gingen de meegebrachte klompen uitproberen. Uitbundig uitgedost in oranje was destijds nog niet zo gebruikelijk maar hier en daar dook het toch al op. In de kleine cafeetjes was het ook druk en gezellig. De Franse muziek was vrolijk en de koffie ontzettend duur. De volgende dag kwamen wij aan bij ons hotel Galet in Le Pont-de-Beauvoisin (Isère), een bergdorpje 50 km ten noorden van Grenoble.

Vergeleken met die dure koffie was de lage prijs van deze achtdaagse reis opmerkelijk als we dat in de tijd van nu bekijken. Per persoon kostte de trip toen 283 gulden. Hierbij waren inbegrepen de toegangsbewijzen voor vier schaatswedstrijden van de heren, logies, ontbijt, diner en de dagelijkse busrit vanuit Le Pont-de-Beauvoisin naar Grenoble v.v. Het Stade de Glace waar ook een ijshockeyhal was bevond zich in het Parc Paul Mistral. Overdekte ijsbanen met de capaciteiten van Thialf moesten nog worden uitgevonden. Volgens Ard Schenk was de Olympische ijsbaan op een voormalig parkeerterrein aangelegd. Van schaatsen hadden de Fransen de ballen verstand. Zij dachten dat de schaatsers telkens met dertig man tegelijk het ijs op gingen.

Wij hadden goede plaatsen op de houten tribunes waarop we konden zitten of staan.

Samen met de aanwezige Noren, Zweden, Russen en Amerikanen toastten wij daar regelmatig met onze zakflacons gevuld met whisky. De wedstrijden begonnen 's morgens al lekker op tijd. De 10.000m op de laatste gure winderige schaatsdag begon zelfs in alle vroegte reeds om acht uur. Om half acht werden de tribunes al door ons 'bestormd' en dat in de buitenlucht. Iedereen heeft het natuurlijk overleefd, ook de schaatsers.

Voor de Nederlanders waren er die laatste dag geen medailles. De Zweed Johnny Höglin won de tien km 15.23.6. De Noor Fred Anton Maier werd op de eerste in 7.22.4 en Kees Verkerk werd 2^e in 7.23.2. Derde werd Peter Nottet en 8ste Jan Bols.

Op de 500m die Erhard Keller won in 40.3 was Ard Schenk de beste Nederlander. Hij werd 13^e in een tijd van 41.1, Peter Nottet reed in 42.4 de 30ste plaats en Kees Verkerk bezette met 42.6 plek 33.

Ard Schenk kwam even een praatje maken op de tribune.

Door enkele sportverslaggevers is daarna in de Nederlandse kranten nogal wat commentaar geleverd op het gebrek aan training en aandacht voor dit onderdeel. Enfin, we zien nu aan Jennings de Boo en Femke Kok dat het ook anders kan. Er is op dat gebied ontzettend veel veranderd in de vele jaren die achter ons liggen.

De uitslagen op de 1500m waren perfect voor Nederland, Kees Verkerk goud, Ard Schenk zilver. Kees en Ard wachtten samen op korte afstand van onze tribune buiten op de uitslag, want er waren nog rijders die na hen kwamen. Welke tijd zouden die neerzetten?

Wij gingen even een kort praatje met ze maken. Om het maar plat uit te drukken, zij barstten van de zenuwen.

Maar in een tijd van 2.03.4 werd Kees Verkerk dus Olympisch kampioen en in 2.05 bezette Ard Schenk de tweede plaats.

Peter Nottet en Jan Bols werden respectievelijk 9 en 16.

In de uitslagenlijst van deze 1500m kwamen wij op de 49ste plaats ook de Australiër Colin Coates nog tegen. Hij was in 1968 op de bonnefooi naar Europa gekomen en zwierf een beetje met het schaatscircus mee.

Hij sliep in de kleedkamers van de ijsbanen. 's Morgens kreeg hij de restjes die de schaatsers over hadden van het ontbijt, worst, kaas en

wat broodjes. Verder voorzag hij in zijn onderhoud door hier en daar reparaties te verrichten. Tijdens een huldiging van Ard Schenk in Wieringerwaard was Coates er ook weer bij. Praatjes voor tien en geliefd bij de vrouwen.

Door de Nederlandse supporters moest de grandioze 1500m overwinning van die dag natuurlijk uitbundig worden gevierd. Samen met onze vrienden uit Wieringerwaard gingen wij 's middags Grenoble in.

Daar kwamen wij langs een banketbakker die een prachtige etalage had versierd met diverse winterse sportfiguren van chocolade. Er lagen ook schitterende grote medailles tussen. Goud, zilver en brons, gevuld met chocolade, hetzelfde idee als de huidige euromunten rondom 5 december. Wij stapten de winkel in en kochten 2 medailles. We hingen ze meteen om en laatste wat wij verwachtten was dat wij belangstelling kregen. Alle mensen op straat keken ons vol bewondering aan in de veronderstelling dat wij Olympische winnaars waren, in welk onderdeel dan ook. Wat hebben wij enorm veel plezier aan deze medailles beleefd. Later heb ik mijn medaille met een

Rus geruild voor een speldje met daarop de afbeelding van Yuri Gagarin.

In de Franse krant Le Dauphiné Savoyard werd ook aan de fans een poëtisch artikel gewijd. Ik heb een paar regeltjes vertaald, de kop luidde: 'Dans leurs sabots de bois'. *Vanuit het vlakke land van Oranje, het koninkrijk van de tulpen kwamen ze in groten getale. Jong, minder jong, oud. Een teken van herkenning: blonde haren, blozende gezichten en soms mooie rossige baarden die hun open gezichten met grote heldere ogen, omlijstten. Ze waren thuis niets vergeten, hun misthoorns, oude toeters en zelfs hun houten klompen met kleurrijke versieringen.* Dat ging zo nog enkele alinea's door. Het was de verslaggever ook niet ontgaan dat wij fans trots waren op de prestaties van onze helden en onder luid gezang onze zakflacons op de tribune rond lieten gaan.

In Le Pont-de Beauvoisin waren wij overigens ook niet onopgemerkt gebleven. In een regionale krant stond een grote foto van onze groep met mijn man op de voorste rij die daar trots poseerde met zijn medaille van chocola.

Wij hebben in die dagen o.a. nog een ijshockeywedstrijd bezocht en genoten we een middag van de trainingen van het kunstrijden die op de buitenbaan plaatsvonden.

Tot zover mijn persoonlijke herinneringen aan deze Olympische Winterspelen in Grenoble.

De ijsbaan toen hij nog niet helemaal klaar was.

Toegangsbewijs voor de 10 km

Het park in 2025 door Ria de Groot

Al vroeg in het voorjaar werd begonnen met de boomgaard, vele kruiwagens met puin werden uit de grond gehaald, de plantbedden werden aangelegd en de eerste stekjes en struiken gingen er in. Ook de fruitbomen kregen hun plaats, al moesten we het de eerste zomer nog wel zonder oogst doen. Gelukkig deden aardbeien en aardappelen het goed.

Ook het insectenhotel vond zijn plaats, later in gezelschap van de rotstuintjes. Bankje erbij en heerlijk zitten en uitkijken over de vijver met de fontein.

De zomer was warm en droog. De tuingroep had er de handen aan vol om alles water te geven. Op een gegeven moment vonden we het geven van drinkwater onverantwoord en kwam er een pomp in de vijver.

Onkruid wieden, mest kruien, compost aanmaken, gras maaien, wandelpaden schoonmaken, vijver weer schoon, en genieten van alles wat er bloeide.

Het rosarium groeide, aanvankelijk met allerlei rozen die we kregen en in de reclame scoorden. In december werden er de stekjes geplant en ook bodembedekkers en grassen, zodat we ons kunnen gaan verheugen op heerlijk geurende rozen.

In de nieuwsbrieven van 2025 hielden we u op de hoogte van de vorderingen. Zo was de tweede boomplant dag weer een succes, maakten we ons zorgen over de stuk gereden tuinranden, groeide de hortensiastrook langs het paviljoen. En alles dankzij u, gulle donateurs, die het park steeds mooier maakten. Ook in 2026 gaan Parkcommissie en tuingroep natuurlijk weer, met veel plezier, aan het werk. Er is altijd wat te doen in de tuin!

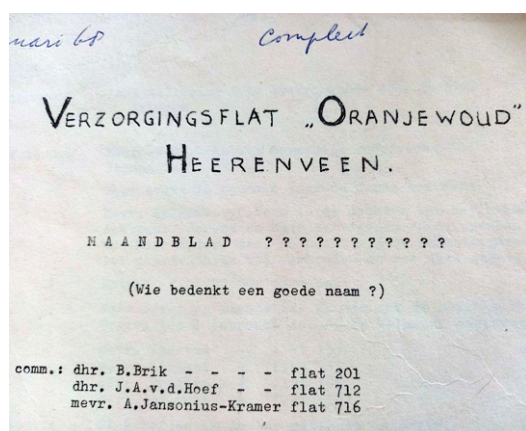

Uit 'de Gong' door Ria de Groot

Ditmaal werden uit De Gong, de voorganger van het Parkblad, de jaren 2008 en 2009 uitgeplozen.

Het waren moeilijke jaren voor de Stichting. In de veertig jaar dat de Oranjewoudflat bestond was de maatschappij erg veranderd, door de toegenomen welvaart werden de eisen die men stelde aan een seniorenwoning steeds hoger. Men wilde niet meer in een kamer wonen waar ook het bed moest staan, men wilde ruimte en vrijheid.

Dit resulteerde in een toenemende leegstand, en de financiële positie van de Stichting werd er niet beter op. Daarnaast waren er zorgen over de toenemende hulpvraag van de bewoners. "We beginnen meer te lijken op een zorgcentrum dan op een wooncentrum".

Hoe dit tijt te keren? De oorspronkelijke naam: 'Verzorgingsflat Oranjewoud' was al eerder veranderd in Serviceflat, maar het nieuwe hoofd Interne Dienst meende in 2008, samen met een reclamebureau, dat het nog moderner moest, dit zou meer huurders aan trekken. Het werd 'Residentie Oranjewoud'. 'Maar in 2009 werd het weer Serviceflat en de naam Serviceappartementen Oranjewoud is van 2019.

Er werd begonnen met een interne verbouwing, van twee appartementen werd er eentje gemaakt. Dit gaf erg veel herrie en overlast voor de bewoners die toch al steeds ongeruster werden van al die ongunstige berichten. Al snel hield het verbouwen op, het gebouw stond er 40 jaar, zou hooguit nog 10 jaar zonder grote renovatie kunnen, dus verbouwen had geen zin. Het woord "Nieuwbouw" viel in 2009 voor het eerst.

De kosten moesten omlaag. De grote huishoudelijke dienst, iedere bewoner had recht op enkele uren per week, werd uit de Stichting getrokken en overgeheveld naar de Friese Wouden. Dit gaf veel onrust en ook verdriet, sommige mensen hadden een band opgebouwd met hun hulp. Slechts met een indicatie kreeg je de hulp weer terug, anders werd het een alfahulp.

De keuken werd ingeperkt, de maaltijdbereiding deels uitbesteed, dat viel natuurlijk ook al niet in goede aarde. De bewoners moesten de volle mep betalen voor minder service, dat begon te wringen.

Flexibiliseren van het zorgpakket was het volgende plan, slechts betalen bij afname. Hoe dat toen afliep was in 2009 nog onduidelijk.

In 2008 vond men dat alleen volledig zelfredzame huurders konden worden toegelaten, met de garantie dat hulp en zorg er is als dat nodig is, maar het feit bleef dat alleen mensen die “op het randje van zelfredzaamheid staan” er kwamen wonen. In 2009 kwam ook het plan om als toelatingseis voor nieuwe huurders te stellen dat men zelf in staat moest zijn de volledige regie te voeren over eigen zaken. Maar die groep had geen interesse in de kleine dure kamers. Overal in het land legde vergelijkbare stichtingen het loodje...

De knoop werd doorgehakt, er zou nieuwbouw komen. Geen investeringen meer in het oude gebouw. Gevreesd werd dat de toenemende leegstand de bewoners het gevoel zou geven in een UITSTERFHUIS te wonen, vreselijk natuurlijk. Gelukkig hadden jonge sporters groot gebrek aan huisvesting, en op het laatst van het bestaan van de flat woonden er 50 bewoners, 50 studenten, en waren er 50 leegstaande appartementen.

Dat was even wennen voor bewoners en studenten! Gelukkig waren er nog de gangoudsten, die de regels aan de nieuwe bewoners uit legden. Het samen wonen bleek een groot succes, zonder problemen.

In de eerste Gong van 2010 werden er een aantal voorgesteld: Daniel Y., uit Taiwan, Daniel G, uit Australië, Josua L uit Australië, Sophie M uit Australië, Lotte van Beek, Zwolle. Zij was pas 18, zat ook in Heerenveen op de Talentenacademie /VWO net als Lucas A. Allemaal langebaanschaatsers.

Toch heel bijzonder, onderdak voor oud en jong, eigenlijk wel de tijd vooruit. En op deze manier redde de Stichting het en konden de plannen voor Nieuwbouw ontwikkeld worden. Wat natuurlijk ook nog heel wat voeten in de aarde had, maar daarover meer in het lenteblad.

Tips 'Brandveilige woning'

Hieronder een aantal hoofdpunten uit de voorlichting die de brandweer heeft gegeven op 12 en 19 november 2025 over een 'Brandveilige woning'.

Wat kunnen/moeten wij zelf doen en wat is verstandig om te weten.

Bij brand in het gebouw:

- Bel 112
- Nooit de lift gebruiken.
- Blijf in uw appartement (veilig compartiment). Blijf rustig.
- Wacht op instructies van de brandweer.

Bij brand in uw eigen appartement:

Bel 112, verlaat de woning, sleutel mee, deur sluiten.

Ga naar de burens (veilig compartiment) en wacht op instructies van brandweer.

Meer tips

- Niets opladen in de nacht.
- Alle deuren in huis 's nachts sluiten.
- Huissleutel bewaren in hal van eigen appartement.
- Wanneer rook vanaf de verdieping onder de voordeur door naar binnen komt,
- Hier een opgerolde natte handdoek voorleggen.
- Meterkast moet goed bereikbaar zijn voor de brandweer.
- Weet wat uzelf kunt/moet doen in de meterkast.
- Ken (verken) de vluchtroutes vanuit uw appartement.
- Eventueel Koolmonoxide melder ophangen in de ruimte met de Cv-ketel.
- Verhuurder is verplicht één rookmelder te installeren, zo gewenst zelf meerdere plaatsen.

De Culturele Commissie door Griet Bos

Hieronder de agenda van activiteiten voor de komende maanden.

Daarnaast wordt u via de wekelijkse Nieuwsbrief op de hoogte gehouden.

- 21 januari 14.30 uur Bingo
- 22 januari 10.00 uur Schilderen
(voorlopig terug gebracht naar eens per maand)
- 11 februari 19.30 uur Lezing door Foppe de Haan over zijn sportcarrière
tevens oprichter van het Foppefonds
- 18 februari 14.30 uur Bingo
- 19 februari 10.00 uur Schilderen
- 4 maart 14.30 uur Bingo
- 5 maart 10.00 uur Schilderen
- 19 maart 14.30 uur Kunstlezing Janita Baron
(onder voorbehoud)
- 1 april 14.30 uur Bingo
- 15 april 14.30 uur Geschiedkundige lezing in en rondom Heerenveen
door Siemen Tamminga
- 16 april 10.00 uur Schilderen
(buitensessie?)

Voor u gelezen door Ria de Groot

De 84-jarige Florence woont in een zorgcentrum. Na een val ligt ze op de grond, in haar kamer, en het lukt haar niet meer om overeind te komen. Ze bedenkt wat er zal gebeuren als men haar vindt, ambulance, ziekenhuis, niet meer naar huis.

Intussen overdenkt ze haar leven, dat in de laatste maand een bizarre wending heeft genomen. Haar verhaal brengt ons terug naar haar jeugd, waarin ze haar vriendin Elsie ontmoette, die sindsdien haar hartsvriendin was en bleef.

Dagelijks bespreekt ze met haar alle vreemde dingen die haar overkomen, in huis wordt van alles verplaatst, of het verdwijnt, en is ineens weer terug. De leiding van het centrum denkt dat ze dement wordt en wil haar overplaatsen naar de meer-zorg-afdeling, de schrik van al haar medebewoners. Daartoe had ze recent een onderzoek met een geriater, gelukkig was Elsie er bij, aan haar vroeg ze telkens alles wat ze niet meer wist.

Vervolgens komen er tal van verwickelingen, en begint alles te duiden op een brand en een moord, in het verre verleden. Maar degene die vermoord zou zijn komt in het huis wonen, denkt Florence.

Terwijl je haar dagen volgt, die steeds verwarder lijken, raak je zelf soms ook wel de draad kwijt. Gelukkig wordt alles gaande weg duidelijk, maar dan wel op een zeer verrassende manier. Vergeetachtig is nog niet verward!

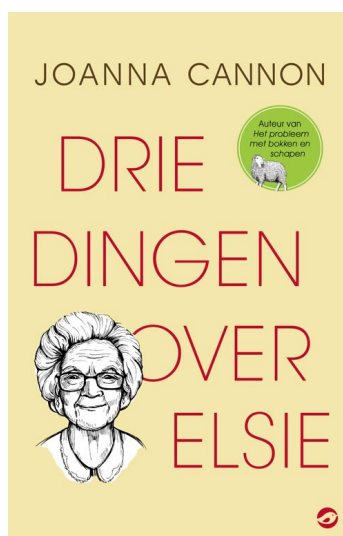
Ook het eind van het boek is verrassend, maar wel begrijpelijk.

En wat zijn de drie dingen die we over Elsie moeten weten?

Het eerste dat ze mijn beste vriendin is.

Het tweede dat ze altijd weet wat ze moet zeggen om me op te monteren.

Het derde lezen we aan het eind van het boek.

Recept: Zwitserse kaasfondue

Op een koude dag gezellig zelf kaasfondue maken. Dit is een recept voor traditionele Zwitserse kaasfondue voor emmentaler en gruyère kaas, omdat die lekker vol en romig zijn.

Ingrediënten (voor 2 personen):

150 gr Gruyère kaas	100 ml droge witte wijn
150 gr emmentaler	0.5 eetlepel maïzena
0.5 eetlepel kirsch kersenlikeur (optioneel)	0.5 teen knoflook
0.5 scheutje citroensap (optioneel)	0.5 snuf zwarte peper

Dingen om erbij te serveren:

- stevig stokbrood met korst
- kort voorgekookte broccoli en/of bloemkool
- augurkjes of komkommer
- appelschijfjes of peer voor iets zoets
- cherrytomaatjes of snoep tomaatjes
- vega balletjes
- voor wie wil: spekblokjes of worstjes (niet traditioneel, wel lekker)
- paprika
- krieltjes (voorgekookt)
- worteltjes
- bleekselderij

Bereiding:

Rasp de gruyère en emmentaler kaas.

Wrijf de binnenkant van de fonduepan in met een halve teen knoflook. Je kunt de knoflook daarna fijnsnijden of in zijn geheel toevoegen, maar dat hoeft niet.

Verwarm de witte wijn op laag vuur tot net tegen de kook aan. Zet het vuur laag en voeg dan beetje bij beetje de kaas toe terwijl je rustig roert. Blijf roeren tot alle kaas gesmolten is. Laat het mengsel niet koken!

Meng de maïzena met een gelijke hoeveelheid wijn in een glaasje en roer tot een papje en voeg toe aan de kaasfondue. Voeg de kirsch toe als je die gebruikt, en een snufje zwarte peper. Blijf rustig roeren tot de fondue mooi glad is. Blijft de kaasfondue korrelig? Voeg dan nogmaals een papje van maïzena toe of een beetje citroensap.

Zet de pan met kaasfondue op een rechaud op tafel en serveer direct met brood, groenten en andere dips. Laat het vuur zacht branden, zodat de fondue warm blijft maar niet aanbrandt.

Hoe krijg ik een gladde kaasfondue?

Verwarm de wijn rustig en voeg beetje bij beetje de kaas toe. Als de kaas te snel wordt verwarmt of er wordt te hard geroerd, dan kan het mengsel schiften en de kaassaus korrelig worden. Dus houd het vuur laag en roer rustig in een 8-vorm met een houten lepel. Gaat het toch mis, voeg dan een eetlepel maïzenapapje toe en blijf rustig roeren tot het weer glad wordt. Laat het mengsel in elk geval nooit koken. Geduld is echt het halve werk bij kaasfondue.

Oplossing Zweedse puzzel uit het Parkblad van oktober 2025

ONZICHT- BAAR GEHECHT	↘	N	EUROPEAAN	↘	I	PROOI ZOEKEN	↘	A	KOST VOOR DIEREN	↘	V	RIJWIEL	↘	E	PERZISCHE KONING	↘	S	HOTEL- KAMER	↘	S
KROEG			EGYPT. KONING			DIERENPARK									SIERAAD			INTERCITY		
C		A	F		E	WILDE HOND		Z	O		O	DAMTERM		B	I		J	O		U
GROND	→	A	A	R	D	E	HEIDE	→	E	R	I	C	A	BALT	I					
DUITSE ZENDER																KEVER				
W		D	R	VERBLIJF	→	I	N	T	R	E	K	LIDWOORD	→	H	E	T				
			VELD																	
ALLEE	→	L	A	A	N	GRAVEREN	O	VOORZETSEL	→	M	E	T	SELENIUM	→	S	E				
KEUKEN- SPULLEN								AFLEVERING					BODY MASS INDEX							
K		O	O	K	G	E	R	E	I	KLOOSTER- OVERSTE	→	A	B	T	TOMBE					
KOUDE LEKKERNIJ		O	VARKENS- STAL	→	K	O	T	KERK- GEZANG	→	P	S	A	L	M	SENSUA- LITEIT	↓	G			
			INDERDAAD																	
IJ		S	J	E	IJZEREN PEN	→	S	P	I	E	MELKKLIJER	→	U	I	E	R				
				NERTS	VICE- PRESIDENT															
VEEZIEKTE	BEHOEFTEIGE	→	A	R	M	E	GEHUISVEST ZIJN	S	VAN DE	→	V	D	ZONNEGOD	→	R	A				
	COURANT								BRUINACH- TIG GRIJS											
M	K	Z	VOETBAL- TERM	→	I	N	W	O	R	P	PRETTIG	→	T	O	F					
ZUIVER	→	R	E	I	N	LOFLIED	→	O	D	E	CATEGORIE	→	C	A	T	ONTPLOF- BARE STOF				
TWIJG						ARRONDIS- SEMENT					LET WEL									
T		A	K	SPECERIJ	→	K	A	N	E	E	L	AFGELOPEN	→	U	I	T				
			PAR EXEMPLE	BOOM																
NAMAAK	→	N	E	P	MUZIEK- NOOT	→	R	E	OVERDRE- VEN VEREREN	→	D	W	E	P	E	N				
DROEFHEID	→	T	R	E	U	R	N	I	S	MOUSSE- RENDE DUITSE WIJN	→	S	E	K	T					

Kruiswoordpuzzels

Horizontaal

1. statig
4. anno Domini
5. rekenkundige term
8. astronomische eenheid
9. radio

Verticaal

1. jaloezie
2. het beu zijn
3. plaats in Gelderland
6. water (Frans)
7. omroep

1		2	3	
		4		
5	6			7
	8			
9				

Horizontaal

1. weezin
5. met het bedoelde
6. heel fijn
7. zweep
8. rivier in Duitsland

Verticaal

1. ruw
2. hapje vooraf
3. abonnee
4. paaskleur
5. derhalve

	1	2	3	4
5				
6				
7				
8				

Het is

Een ouder echtpaar dat hand in hand
over een zandpad schuifelt

de eerste goede mandarijn van het seizoen
een roestende kat opgekruld in de vensterbank
knerpstappen in een ongerept sneeuwveld

wanneer je boterham op de grond valt
met de besmeerde kant naar boven

een olifant die zijn slurf als snorkel gebruikt
een opgezwollen bes die zoet ontploft in je mond

het is wakker worden, plichtsgetrouw uit bed
dan ontdekken dat de dag van jou is
als een lege zandvlakte voor je ligt

donzige pulletjes in polonaise door de sloot
het dieprood van een lampionboom in november

je trein net niet missen op weg naar een feest
onverwachte rijkdom in de binnenzak van een oude jas
suikerspinwolken aan het einde van de dag
of de maan voller dan hij ooit is geweest

maar meer nog, veel meer dan dat:
te weten, te voelen dat je leeft